

10. Регионални търговски отношения – Африка

1. Страни от Средиземноморието
2. Страни от АКТ

- Голямо значение за държавите-членки на ЕС, които също са средиземноморски държави – Испания, Франция, Италия, Малта, Словения, Кипър и Гърция.
- Исторически тези държави са тясно свързани с останалите средиземноморски държави (например Испания и Мароко или Франция и Алжир).
- 1995 - Европейско-Средиземноморско партньорство Конференцията в Барселона ЕС + 12 средиземноморски държави. Развива се на регионална и на двустранна основа.
- Идеята е за асоцииране на тези държави, близко до членство.

Барселонски процес (the Barcelona Process).

1. Страни от Средиземноморието

❑ Проектите на Барселонския процес са насочени към насърчаване на частните европейски инвестиции и създаване на зона за свободна търговия.

❑ 2008 г. Съюз за Средиземноморието - Union for the Mediterranean идея на Саркози, като компенсация за „Източното разширение на ЕС, което засилва позициите на Германия. Франция поема водеща роля в Средиземноморието.

28 държави-членки на ЕС + 16 държави и една автономна територия извън ЕС: от Северна Африка (6) Мароко, Мавритания, Алжир, Тунис, Либия, Египет; от азиатската част (5) Израел, Палестинска автономия, Ливан, Сирия, Йордания, от Европа (6) Турция, Черна Гора, Албания, Босна и Херцеговина и Монако.

Приоритетни проекти на Съюза за Средиземноморието:

- ✓ Създаване на магистрали по суша и по море;
- ✓ Защита при бедствия и аварии;
- ✓ Развитие на слънчевата енергетика;
- ✓ Евро-средиземноморски университет в Словения;
- ✓ Средиземноморска инициатива за развитие на бизнеса на (микро и МСП)

Техническа помощ

До 2005 г. има отделни финансови инструменти за Средиземноморието – MEDA I (1995 – 1999 г., поети задължения около 3 млрд. евро, използвани по-малко от 30%) и MEDA II (200 – 2004 г., обещани около 3 млрд., използвани около 2,4 млрд.). MEDA II е продължена и през 2005 и 2006 г. (около 2 млрд. обещани средства).

- ❑ От 2007 г. подпомагането на Средиземноморието преминава към Политиката на добросъседство и към Финансовия инструмент по тази политика
На многостранна основа през периода 2007 – 2010 г. са обещани за проекти на Средиземноморието около 400 млн. евро.

- ❑ Основната част от проектите се реализира на двустранна основа. По този начин се използват около 85% от отпусканите средства.

- ❑ Техническа помощ на двустранна основа става чрез Евро-средиземноморски споразумения за асоцииране.
Има влезнали в сила такива споразумения на ЕС с: Алжир, Египет, Израел, Йордания, Ливан, Мароко, Палестинска автономия (окупирани палестински територии) и Тунис. Подписано е споразумение, но не е в сила и със Сирия.

Всички тези споразумения предвиждат в областта на търговията създаване на зона за свободна търговия при промишлените стоки (с редица изключения по чувствителните стоки и след значителни преходни периоди).

Мароко	654
Палестинска автономия	632
Египет	558
Тунис	300
Йордания	265
Алжир	220
Ливан	187
Сирия	130
Израел	8
Либия	8

Средства в млн. евро, обещани от ЕС за 2007 – 2010 г.

□ Примери за проекти, финансирани от ЕС на двустранна основа:

- ✓ Програми за преквалификация в Мароко, Тунис, Йордания;
- ✓ Сирийско - европейски бизнес-център;
- ✓ Социален фонд за създаване на заетост в Египет;
- ✓ Програма за възстановяване на обществената администрация в Ливан;
- ✓ Програма за развитие на селски местности в Мароко.

ЕС има постоянно положително салдо в търговията си с указаните страни, което се равнява на от 5 до 10 млрд. евро годишно. На посочените страни се падат около 6% от експорта на ЕС и около 4,5% от импорта.

ЕС е подчертано водещ търговски партньор на указаните страни и заема около 41% от външната им търговия. Това е дял три пъти по-голям от този на САЩ!

Търговия на ЕС със страните от Средиземноморието (2008 г. , млрд. евро)

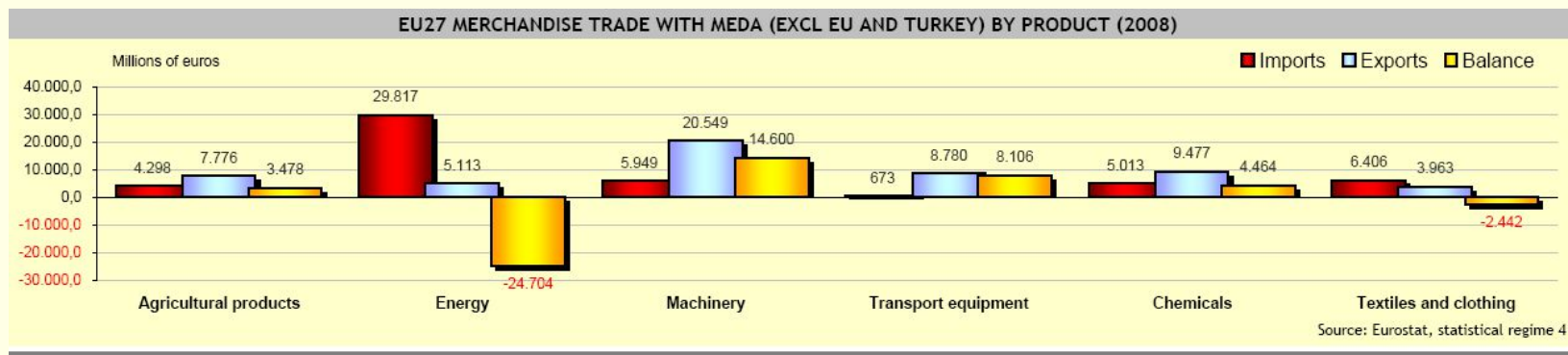
	Експорт	Импорт	Салдо
Алжир	15,3	28,5	-13,2
Мароко	14,4	8,4	6,1
Израел	14,1	11,2	2,9
Египет	12,7	8,0	4,7
Тунис	9,9	9,5	0,4
Ливан	3,9	0,4	3,5
Сирия	3,5	3,6	-0,1
Йордания	2,9	0,3	2,6
Палестинска автономия	0,1	0,0	0,1
ОБЩО	76,8	69,9	7,0

Особено значение имат търговските връзки на ЕС с Алжир и Мароко. Във вноса на Алжир ЕС заема 55% (основно Франция). Алжир внася машини, транспортни средства, храни.

Мароко има традиционно специални отношения с Испания и Франция.

First EU-Morocco summit in Granada (7.3.2010)
Част от Кралство Испания е на територията на Африка – Ceuta, Melilla.

При експорта на ЕС преобладават машините, транспортните средства (заедно над 44%) и химическите стоки. При импорта от средиземноморските държави преобладават енергоносителите (43%) и текстилът.

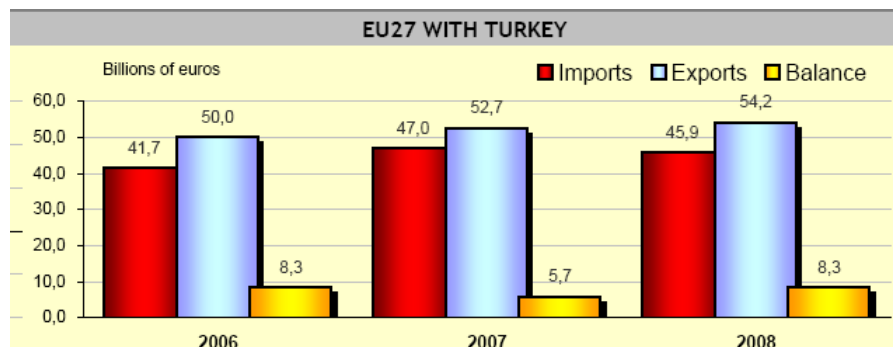
Съвременно състояние

The European Neighbourhood Instrument (ENI) – South

В рамките на ENI е предвидено индикативно разпределение между 7,5 и 9,2 милиарда евро за региона на южното съседство за периода 2014—2020 г. През периода 2007—2013 г. ЕС предостави общо над 9 милиарда евро за региона на южното съседство.

Перспектива – обединяване на ENI с останалите инструменти за техническа помощ

Търговско-икономически отношения с Турция

На Турция се падат около 4,1% от експорта на ЕС и около 3% от импорта. Турция заема 5 място при експорта и 7 при импорта на ЕС.

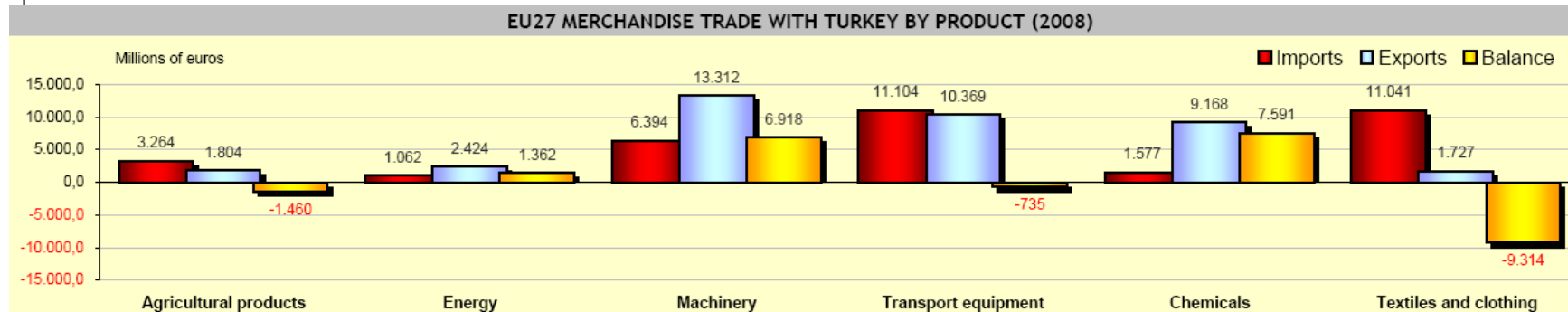
ЕС има митнически съюз с Турция от 1996 г., който обхваща промишлените стоки.

На ЕС се падат около 56% от външната

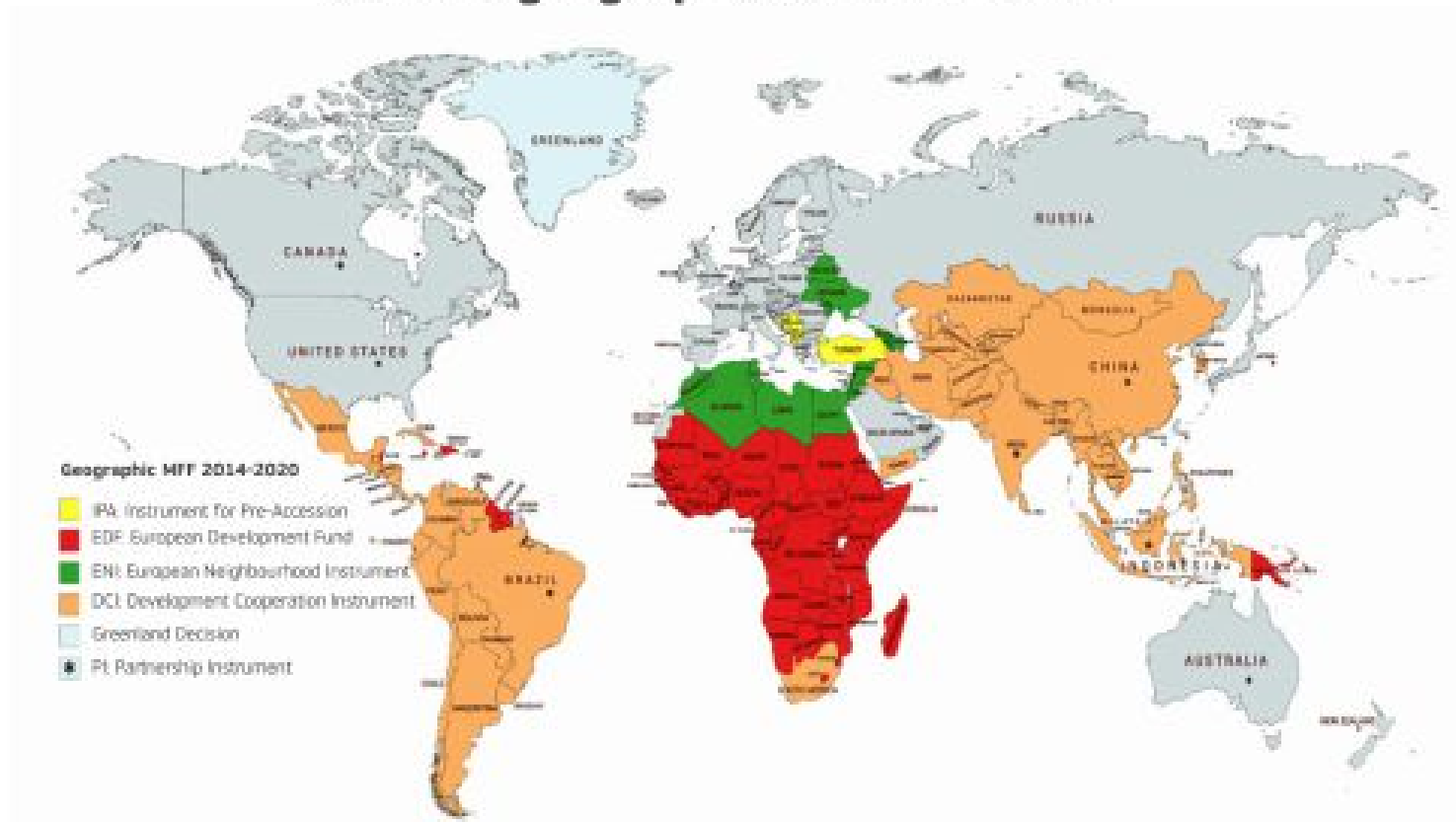
търговия на Турция при дял на САЩ – 4%.

Годишно ЕС изнася в Турция 10-12 млрд. евро под формата на инвестиции. Натрупаните инвестиции на ЕС са около 50 млрд. евро. Турските инвестиции в ЕС са около 5 млрд. евро.

При търговията с услуги експорта на ЕС е около 12,0 млрд. евро, импорта около 6,5 млрд. Общото положително салдо на ЕС – стоки и услуги, е около 14 млрд. евро.

Current geographical instruments

Proposed geographical instruments

3. Търговско-икономически отношения със Страните АКТ

Конвенции за асоцииране

Название	Времетраене	Финансови инструменти
Първа конвенция от Яунде	1964 – 1970	Втори ЕФР*** -
Втора конвенция от Яунде	1970 – 1975	Трети ЕФР
Първа конвенция от Ломе	1975 – 1980	Четвърти ЕФР
Втора конвенция от Ломе	1980 – 1985	Пети ЕФР
Трета конвенция от Ломе	1985 – 1990	Шести ЕФР
Четвърта конвенция от Ломе*	1990 – 2000	Седми ЕФР (1990 – 1995) Осми ЕФР (1995 – 2000)
Конвенция от Котону	2000 – 2020**	Девети ЕФР***** Кредитна линия на ЕИБ

- ✓ Подписването на Конвенцията от Котону през 2000-та г. бележи началото на принципно нов етап в отношенията на ЕС със 79-те страни от АКТ – 48 африкански страни, 16 карибски и 15 тихоокеански страни.
- ✓ Въведено е разделянето на 7 района:

❖ Southern African Development Community group (SADC)

❖ Eastern and Southern Africa group (COMESA)

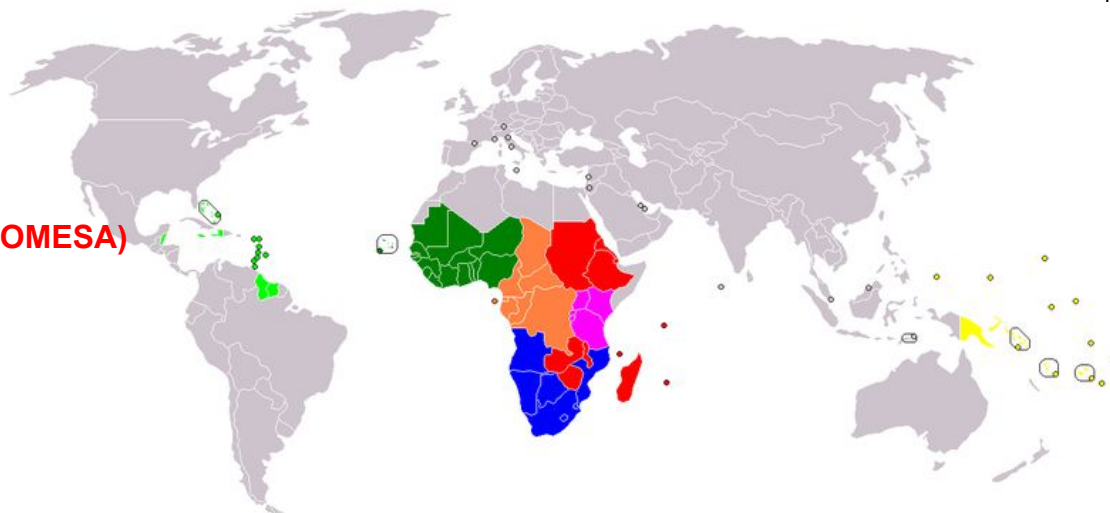
❖ East-African Community group (EAC)

❖ West African group (ECOWAS)

❖ Central African group (CEMAC)

❖ Pacific group

❖ Caribbean group

- 1. Група на Южноафриканска общност за развитие** (на английски Southern Africa Development Community group – SADC group). Тя включва 7 държави: Ангола, Ботсвана, Мозамбик, Лесото, Намибия, Свазиленд и Южна Африка.
- 2. Източно и южноафриканска група** (на английски Eastern and Southern Africa group). Наричат я още на английски Comesa group (Комеса груп), тъй като част от държавите в тази група са членки на Общия пазар на Източна и Южна Африка, известен с абривиатурата си от английското название Common Market for Eastern and Southern Africa. В тази група са 12 държави: Джибути, Замбия, Зимбабве, Еритрея, Етиопия, Коморските острови, Мадагаскар, Мавриций, Малави, Сейшелските острови, Сомалия, Судан.
- 3. Група на Източноафриканската общност** (на английски East-African Community group – EAC group). Тя включва 5 държави: Бурунди, Кения, Руанда, Танзания, Уганда.
- 4. Западноафриканска група.** Тя е свързана с Икономическата общност на Западноафриканските държави. Включва 16 държави: Бенин, Буркина Фасо, Кабо Верде, Кот д'Ивоар, Гамбия, Гана, Гвинея, Гвинея-Бисау, Либерия, Мавритания, Мали, Нигер, Нигерия, Сенегал, Сиера Леоне, Того.
- 5. Централноафриканска група.** Тя се нарича още „Група на КЕМАС“ от абривиатурата на френското название на Икономическата и валутна общност на Централна Африка (Communauté Économique et Monétaire de l'Afrique Centrale – СЕМАС). Включва общо 8 държави. От тях 6 са от СЕМАК – Габон, Екваториална Гвинея, Камерун, Мали, Централноафриканската република и Чад и 2 държави извън КЕМАС – ДР Конго и Сао Томе и Принсипи.
- 6. Група на тихоокеанските острови.** Тя включва 15 малки островни държави.
- 7. Група на държавите от Карибите.** Тя включва 16 островни държави.

Финансирането на сътрудничеството ЕС – Страни от АКТ (без Южна Африка) става извън бюджетната рамка на ЕС чрез междудържавния Европейски фонд за развитие (ЕФР).

За периода **2013-2018 г.** бе в сила **Единадесетия ЕФР**.

Управлението на фонда, както и мониторинга за финансирането от него програми, става чрез Управленския комитет към ЕФР (EDF management committee).

В рамките на Десетия ЕФР са предоставени на разположение 22,7 млрд. евро за период от 6 г., т.е. по около 3,8 млрд. евро годишно.

Отпускането на средства става на базата на Стратегически документи (планове за усвояване на средства) на 3 нива:

- **общо за всички страни АКТ (Intra-ACP strategy paper),**
- **регионални стратегически документи (Regional strategy papers)**
- **стратегически документи за отделни страни АКТ (Country strategy papers)**

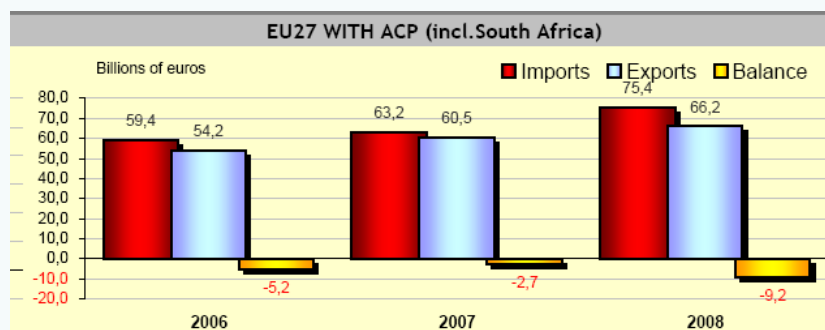
Country	%
Belgium	3.53
Bulgaria	0.14
Czech Republic	0.51
Denmark	2.00
Germany	20.50
Estonia	0.05
Ireland	0.91
Greece	1.47
Spain	7.85
France	19.55
Italy	12.86
Cyprus	0.09
Latvia	0.07
Lithuania	0.12
Luxembourg	0.27
Hungary	0.55
Malta	0.03
Netherlands	4.85
Austria	2.41
Poland	1.30
Portugal	1.15
Romania	0.37
Slovenia	0.18
Slovakia	0.21
Finland	1.47
Sweden	2.74
United Kingdom	14.82

На ниво страни от АКТ са осигурени 2,7 млрд. евро, главно за финансиране на институциите за сътрудничество, програми в областта на здравеопазването, образователния и културен обмен, изследвания и програми в областта на устойчивото развитие.

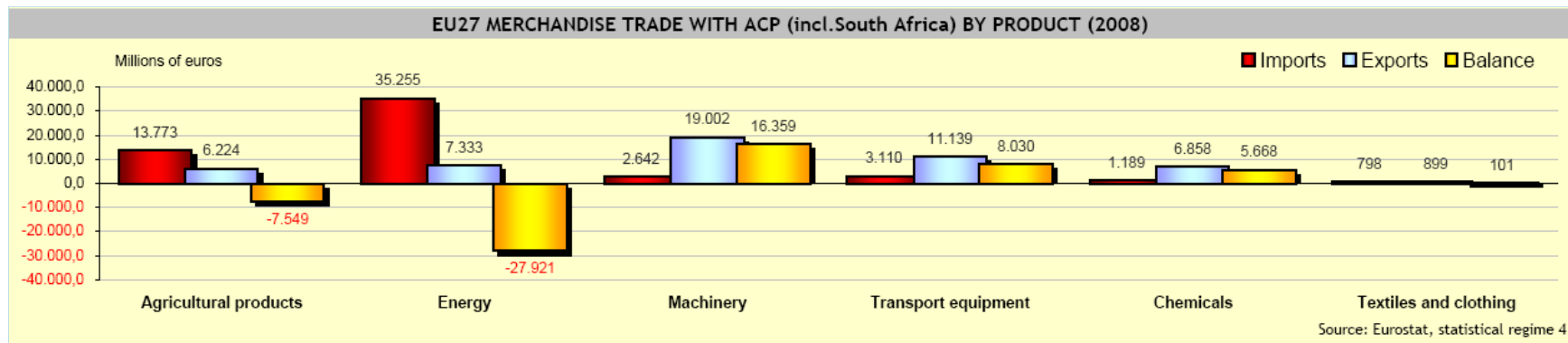
На регионално ниво се финансират главно мерки за укрепване на регионалната търговско-икономическа интеграция.

Основната част от средствата се предоставя на национално ниво, като вноска в бюджета.

✓ В областта на търговията се преминава към постепенно изравняване на преференциите, ползвани от страните от АКТ с преференциите по Общата система за преференции, която се ползва от всички останали развиващи се страни. Тъй като 50 от страните АКТ са сред най-слабо развитите страни те ползват режима ОСП++

**Делът на АКТ в експорта на ЕС е около 5,1%, а в импорта – 4,9%.
Балансът е постоянно положителен за страните от АКТ.**

Изнасят се в АКТ главно машини, оборудване, химически стоки, а се внасят от там основно енергоносители (Нигерия) и аграрни стоки (кафе, какао).

В експорта на ЕС Южна Африка заема 19 място, Нигерия – 28.

В импорта – Южна Африка е на 15 позиция, Нигерия – 21. На тези две страни се падат почти половината от експорта и импорта по направление АКТ.

[Разкажете за последната сесия на Парламентарната асамблея ЕС-АКТ](http://www.europarl.europa.eu/intcoop/acp/2019_bucharest/default_en.htm)

http://www.europarl.europa.eu/intcoop/acp/2019_bucharest/default_en.htm

**ACP-EU JOINT
PARLIAMENTARY
ASSEMBLY 37th SESSION**
**Bucharest, Romania, 18-20
March 2019**